

Ruotsinsuomalaiset kirja- ja kulttuurimessut 2024

9. marraskuuta klo 10 – 17.00

Tukholman ruotsinsuomalaisella koululla,
Fridhemsgatan 17, Stockholm

Messujen varaslähtö:

Kirjailijavierailu, perjantaina 8.11.

Anneli Kannon kanssa Tranströmerin kirjastossa Tukholman Medborgarplatsenilla klo 14 – 15.00. Tule kysymään kirjailijalta hänen kirjoittamisestaan ja teoksistaan.

Förtattaresök, fredag 8.11. kl. 18.00.

Anneli Kanto berättar om sin senaste roman, *De röda barnen*, på Hornstulls bokhandel, Bergsundsstrand 32, på svenska.

MESSUT

Juhlasali

11–17

11.00 Lastenteatteria:

Elipä kerran.../Det var en gång..

Anna-Maria Ingerön kirjoittama ja ohjaama näytelmä ketusta ja karhusta, jotka kinastelevat siitä, kenellä oikeus asua heidän metsässään. Näyttämöllä Seija Själander ja Joakim Saedén sekä Irja Torri, tekniikka Ulf Själander.

12.00 Avajaiset

- Niilo Heinola räppää messut käyntiin.
- *Tervetuliaissanat* Maarit Turtiainen, Kulttuuri.se pj
- *Juhlapuhe* Kristian Borg, Verbal-kustantamo
- *Koulun tervehdys*

12.30 Lasten- ja nuorten kirjoituskilpailun palkintojen jako. Tuomarit, kirjailijat Milka Hakkarainen ja Paula Vartiainen ja kilpailun sihteeri Raija Piironen palkitsevat voittajat.

13.00 Kirjailija Anneli Kanto on kirjoittanut lukuisia historiallisia romaaneja, mm. keskiaikaisista kirkkomaalareista kirjassa *Rottien pyhimys* ja käsi-

tellyt kolmessa romaanissaan Suomen sisällissotaa, viimeisin *Punaorvot*. Maarit Turtiainen haastattelee häntä historiallisten romaanien kirjoittamisen haasteista.

13.30 Dekkarikirjailija Milka Hakkaraisen viimeisimmässä rikosromaanissa *Vieno Helzeniuksen täytyi kuolla* selvitetään murhaa ruotsinsuomalaisessa vanhusten kotihoidossa. Kirjagrammaaja Mari Forsberg haastattelee.

13.50 Runohetki. Keijo Winstén lukee runokokoelmastaan *Läpivalaistu kuu*, Marja Mdzimba esikoisestaan *Eilen rakkaani* ja Juha Lappi lukee Arja Meskin kääntämiä Rainer Maria Rilken runoja.

14.00 Pieni messuhistoriikki, messut täyttävät tänä vuonna 15-vuotta. Toimittaja Pia-Mari Suomela haastattelee Kulttuuri.se:n puheenjohtaja Maarit Turtiaista. Kuvasikermä Kai Kangassalo.

14.15 Anneli Kantos roman *De röda barnen* berättar om de tusentals barn som tvångomhändertogs efter inbördeskriget i Finland 1918 från sina mammor för att uppfostras till ”riktiga” finska medborgare och placerades på barnhem och fosterhem. Journalisten Merja Laitinen intervjuar. På svenska.

14.40 Ruotsinsuomalaista kirjallisuutta selkokielellä. Tukholman yliopiston revitalisaatioprojektissa selkokielelle on käännetty Leo Ylitalon Maraboun työntekijöistä kertova *Banaanitalo*, Asko Sahlbergin Göteborg-romaanin *Yö nielee päivät* ja Milka Hakkaraisen ruotsinsuomalaisten parissa liikkuva dekkari, *Ei verta rantaa rakkaampaa*. Suomenkielen lehtori Outi Oja esittelee ja keskustelee Milka Hakkaraisen kanssa siitä, miltä kirjailijasta tuntuu, kun hänen kirjansa selkomukautetaan ja mitä se käytännössä tarkoittaa.

15.00 Ruotsinsuomalainen kirjoittajyhdistys (RSKY) esittäytyy. Vuoden 2025 juhlatapahtumia. Pj. **Pirjo Lahdenperä.** Kulttuurilehti *Liekki*, päätoimittaja **Tiina Pukkila Sarilidou.** Stand-Up: ”*Rivien välistä*” **Pirjo Rajalakso** Musiikkia: **Henry Saarinen**

15.30 Miten siirtää kieli ja kulttuuri seuraaville sukupolville? Eri alojen edustajat keskustelevat siitä, miten ratkaisevassa asemassa sukupolvien väliset kontaktit ovat kielen ja kulttuurin siirtämisessä. Mitä tarkoitetaan sukupolvien välisellä oppimisella, miten ikäpolvien yli ulottuvaa ymmärrystä voisi edistää? Keskustelu pohjaa kirjaan *Senioriruotsinsuomalainen: Ideakirja sukupolvien välisiin kohtaamisiin* (Ruotsinsuomalainen arkisto). Keskustelijoina **Petra Palkio** (Göteborgin kaupungin vanhus, hoito- ja hoivahallinto), **Oner-va Sihvonen** (Ruotsinsuomalaisten nuorten liitto), **Johanna Suban** (Ruotsin kirkon suomenkielinen työ) ja **Eeva Östberg** (Suomen instituutin kirjasto). Paneelikeskustelun juontaa kirjan toimittaja, tutkija **Maarit Jaakkola.**

16.00 Antti Jalavas liv och verk. *Romanen Asfaltblomman väckte stor uppmärksamhet då den utkom 1980 eftersom den för första gången gav röst åt invandrarbarnen. Verbal-förlag har på nytt gett ut boken, som är aktuell än idag. Författaren Tiina Laitila Kälvemark leder en paneldiskussion där den sverigefinska aktivisten Andreas Ali Jonasson och journalisten Mika Tahvanainen och professor vid Stockolms universitet Heidi Grönstrand medverkar. På svenska.*

– Vuonna 1980 ilmestynyt *Asfaltblomman* (Pentti Saarikosken käännös *Asfalttikukka*) herätti suurta huomiota ilmestyessään koska ensimmäistä kertaa siirtolaislasten asema nostettiin esiin romaanimuodossa. Verbal- kustantamo on tehnyt uuden painoksen kirjasta, jonka tarina on yhä ajankohtainen.

16.30 Musiikkia: suomalaisia moderneja pop- ja iskelmäklassikoita tulkitsee **Helmi Kälvemark.**

Aula

10–17

Kirjailijat myyvät omia kirjojaan

10–11 Aamukahvit kirjapöydän varanneille ja aikaisille messuvieraille. **Maarit Turtiainen** esittelee myyjät.

Kaisa Unander Kuninkaallisesta kirjastosta kertoo ISBN-järjestelmästä ja sen tärkeydestä kaikille

kirjailijoille ja koko julkaisemisen ekosysteemille ja miten Kansalliskirjasto työskentelee vähemmistökielten parissa. Lisäksi vihjeitä siitä miten voit varmistaa, että kirjasi tulee osaksi Ruotsin kansalliskokoelmaa ja mistä se muodostuu.

Ykköskerroksen käytävän infopöydät

10–17

Kirja.kulttuurin kirjakauppa / Verbal-kustantamo / Ruotsinsuomalainen lehti / Suomen instituutin kirjasto / Tukholman Kalevalaiset / Kielineuvosto ja Kielikeskus / Liekki ja RSKY/ FINNSAM – Finnbygder i samverkan / Aviador-kustantamo

Tarinahuone

(Eka kerroksen luokkahuone nro 231)

12–16

Vastaava **Kerttu Jokela**

12–13 Tarinapaja, suullista tarinankerrontaa, vetäjä Kerttu Jokela. Haluatko kertoa tarinoita ja aloittaa tarinakahvilan pitämistä? Miten se toimii? Aloittaminen? Tiedottaminen? Johtaminen? Talous?

13–16 Lukunurkka Lukunurkassa esitellään uusi kirjoja ja kirjailijat lukevat teoksistaan.

13.00 Anneli Heikka esittelee uusimman kirjansa *Vaarallinen erehdys.*

13.10 Jorma Keskitalon esittelee novellikokoelmansa *Viimeinkin kysyt.*

13.20 Jukka Korpi esittelee lastenkuvakirjansa *Kuu nukkuu – Mänen sover.* (+ Lastenhuone klo 12.30)

13.30 Ett hav emellan – Finska krigsbarn berättar. **Ingrid Sjökvist** Förening Liv i Sverige presenterar och samtalar med **Tuula Karlsson** som medverkar i antologin. På svenska.

År 1939-1944 skickades 70 000 barn från Finland till Sverige för att skyddas från kriget. 15 000 av dem blev kvar. I antologin berättar både krigsbarn och deras ättlingar.

14.00 Irja Littunen lukee omaelämäkerallisestä kirjastaan *Matkan varrelta*

14.05 Timo Roune esittelee uuden kirjansa *Elää satavuotiaaksi.*

14.15 Pirjo Marjut Vega Brandt lukee otteen käsi-kirjoituksestaan uudeksi romaaniksi, *Tulikärpästen polku*.

14.25 Vesa Tompuri Aviador kustannuksesta lukee otteen **Johanna Frondeliuksen** kirjasta *Kansankodin suomalaiset naiset*.

Teoksessa ääneen pääsevät ruotsinsuomalaiset naiset eri puolilta Ruotsia. Näkemyksiä ja kertomuksia elämästä Ruotsissa on yhtä monta kuin kertojaansakin. Kansankodin suomalaiset naiset on muun muassa olympiaurheilijan, Pohjois-Ruotsin ensimmäisen naispoliisin, suomen kielen aktiivin, monikulttuurisen perheen kasvatin, ruotsinsuomalaisen tangomuusikon, tanssijan ja tunnetun ruotsalaisen feministin tarina heidän omilla sanoillaan.

14.35 Otteita **Raimo Sillanpään** kirjasta *Sairaalan varjo* lukee Marjatta Sillanpää.

14.40–15.10 Muita kirjaesittelyjä

15.10 Finnkampen -sarjakuvakirja

Finnkampen är sverigefinnarnas historia i serieformat. Här finns historien om skogsfinnarnas och skallmätningarnas tid till arbetskraftsinvandringen och dagens nya kulturella våg. Samtidigt är det en stark, personlig berättelse om att gå från skam till stolthet och självrespekt. **Andreas Ali Jonasson** är en mångårig och prisad minoritetsaktivist och har bland annat formgivit den sverigefinska flaggan. **Mats Kejonen** är serietecknare.

15.30 Yliopistolehtori **Outi Oja** lukee otteita ruotsinsuomalaisesta selkokirjasta, **Milka Hakkaraisen** *Ei verta rantaa rakkaampaa*.

15.40 **Milka Hakkarainen** lukee otteita uusimmista jännitysromaanistaan **Veera Helzeniuksen** *täytyy kuolla*.

Runohuone

(Eka kerroksen luokkahuone nro 230)

Vastaava **Amanda Lipponen**

12–16

Runokaraokessa voit lukea joku omia tai lempirunojasi tai valitse Runohuoneen pyykkinarulta mieleisesi tai ota kynä käteen ja kirjoita omasi. (Kyniä ja paperia on tarjolla.)

12.00 Keijo Winstén kertoo ja lukee uusimmasta runokokoelmastaan *Läpivalaistu kuu*

12.15 Runokaraoke

13.00 Arja Meski on kääntänyt **Rainer Maria Rilken** runokirjan *Kuvien kirja (Das Buch der Bilder)* ja kirjoittanut omia ajatuksiaan hänen runoistaan. Hän kertoo kirjasta ja **Juha Lappi** lukee Rilken runoja.

13.15 Runokaraoke

15.00 Marja Mdzimban esikoisrunokirja *Eilen Rakkaani* kertoo pitkäaikaisesta rakkaudesta, joka yhtäkkiä vaihtui viiltävään kipuun, suureen suruun.

15.10–16.00 Runokaraoke

Faktahuone

(ekakerroksen luokkahuone nr 228)

Vastaava **Taina Luodelahti**

10–17

Ruotsinsuomalaisen arkiston infopiste

13.00 Bilden av det finska. Hur representeras finskhet i Sverige? Etnologen **Stellan Beckman** försöker besvara frågan i dessa essäer i boken *Bilden av det finska*. Från uppslagsverk och ordböcker till tidningsartiklar och film tar han läsaren genom representationen av finskhet. Här behandlas allt från den knivbärande finnen till muminnuggar. Bakgrunden till slangord som finnkoling, finnjävel och finnpajsare likaså. Är allt detsamma som för 100 år sedan i Sverige och bilden av finskhet eller har någonting förändrats?

13.20 Ruotsinsuomalaisten arkisto esittelee toimintaansa

13.40 Kirjanen Oma lehmä ojassa – Egen ko i diket, Tukholman Suomalaisen seuran sananlaskuprojekti, jossa Upplands Väsbyn ruotsinsuomalaisen koulun oppilaat pohtivat ja antavat oman näkemyksensä vanhoista suomalaisista sananlaskuista ja sananparsista. **Anita Rundgren** esittelee kirjaisen nuorten kanssa.

14.00 Ennen aplodeja – Ruotsinsuomalainen Harrastajateatteriliitto 30 vuotta, näyttelijä **Pertti Koistinen** esitteleehistoriikin.

14.20 Ruotsinsuomalaisten arkisto esittelee toimintaansa

14.40 Voimattomia mutta ansiokkaita – köyhyydestä ja aikaisesta hyvinvoinnista antiikin Roomasta 1500-luvulle. **Tuija Nieminen Kristofersson** har skrivit boken (Maktlösa men värdiga – om fattigdom och tidig välfärd från antikens Rom till 1500-talet. (På finska men vid intresse också på svenska)

Kirja antaa uutta tietoa köyhäinhoidosta ja vaikeissa olosuhteissa eläneistä. Miten selvisivät työläiset Roomassa Colosseumin varjossa? Keskiaika ei merkinnyt vain kirkon almuja ilman vaatimuksia, ja kaupunkien porvarit halusivat tietää, miten varoja jaettiin. Idea kaikkien velvollisuudesta tehdä työtä ei ole peräisin Lutherilta vaan on paljon vanhempi.

Kirjan alku ja loppu käsittelee kysymyksiä oman aikamme köyhyydestä, kun sosiaaliavun toimeentulotuki ei riitä ja kirkot jakavat ruokapaketteja.

(Boken ger ny kunskap om fattigvård och kontroll av utsatta. Hur levde arbetarna i Rom i skuggan av Colosseum? Medeltiden innebar inte bara kravlösa allmosor, och borgarna ville ha översikt över hur medlen delades ut. Idén att alla ska arbeta går längre tillbaka än till Luther. Bokens inledning och avslutning tar upp frågor om nutida utsatthet när försörjningsstöd inte räcker och kyrkorna delar ut matpaket.)

Lastenhuone

(Eka kerroksen luokkahuone 227)

12-15

12-15 **Mukulat** järjestää lukuhetken ja puuhapöydän ja kilpailun.

12.30 **Jukka Korpi** lukee lasten kuvakirjastaan *Månen sover – Kuu nukkuu*

Lukutuokioita klo 13.30 ja 14.30

Räppipaja nuorille

(Pikkuruokasali)

13-15

Muusikko **Mikko Rajala** ja räppäri **Niilo Heinola** pyörittävät pajaa.

Runomagneettipaja nuorille

(Luokkahuone)

13-15

A-J Turtiainen vetää pajan, jossa runoista tehdään jääkaappimagneetteja.

Minglaus nuorille

(Pikkuruokasali)

15-16

Viivi Paavonperä ja **A-J Turtiainen** vastaavat.

Niilo Heinola esiintyy, ja räppipajalaisten tekstejä esitellään.

Taidenäyttely

10-17

Aino Myllykangas ja **Jussi Taipaleenmäki**

Messuvisa

ruotsinsuomalaisesta historiasta, Ruotsinsuomalainen arkisto järjestää.

Kahvila

(Koulun ruokala, 1. kerros)

11-17

Koulun 9. luokan oppilaat pitävät kahvilaa.
